

110132

NATIONEN 50 ÅR I PERSPEKTIV 25 ÅR 10 ÅR

NATIONEN 50 ÅR I PERSPEKTIV 25 ÅR 10 ÅR

NATIONEN

Landsmandspolstens Dagutgave
ORGAN FOR NORGES BONDSTAND

NATIONEN

Landsmandspolstens Dagutgave
ORGAN FOR NORGES BONDSTAND

Lørdag 11. august 1945:

«Tyskerarbeiderne»s forhold skal granskes.

NS-medlemmer og profitører som har drevet utilbørlig virksomhet i krigstiden skal miste stemmeretten sin i år, og de blir i disse dager strøket av manntallet. Denne meldingen, som Nationen brakte i går, er blitt mottatt med tilfredshet over alt. Det er rett og riktig at de som svek landet da det røynt på som verst, ikke får høve til å ta del i det offentlige liv, hverken ved sin stemmegivning eller på annen måte.

Spørsmålet om hvem som skal regnes til den unektelig noe ubestemte gruppe «profitører» blir imidlertid ikke så ganske enkelt å løse. For brakkebaronenes og de profesjonelle svartebørshandlernes vedkommende er saken klar, men den blir atskillig mer floket dersom en også skal granske tyskerarbeidernes forhold.

I sentrum for media

Etter at proppene i gapestykket hadde blitt fjernet, ble det opplyst at den tidligere leder for NS, Arne Sætvedt, hadde fått lov til å besøke sin familie i Norge. Dette var resultatet etter at prosedyren i Oppegaard - Sætvedt-saken ble ferdig i formiddag.

Fredag 17. august 1945

Arne Sætvedt dømt til døden.

Per Oppegaard slapp med livsfarlig fengsel og en bot på 10 000 kroner.

Dette var resultatet etter at prosedyren i Oppegaard - Sætvedt-saken ble ferdig i formiddag.

Statsadvokaten nedla påstand om dødsstraff for begge de tiltalte, gestapistene, og dessuten påstand om at hver tilplikket å betale en bot til statskassen på 10 000 kroner og saksomkostninger.

Forsvareren som for størstedelen konsentrerte sitt forsvar om at tiltalte hadde vært utsatt for propaganda eller påvirkning, og for Oppegaards vedkommende det vanskelige miljø han hadde vokst opp i, nedla påstand om at tiltalte måtte bli å anse på mildeste måte.

NATIONEN

Lagretten avslører Quislings andel

For hver dag som går blir det mer og mer klart at Quisling ikke bare er en slagen mann, men enn absolutt ferdig mann for hvem ingen utvei mer står åpen. Avhørene av den tidligere storhet viser med all mulig klarhet at hans forsøk på forsvar bryter sammen overfor aktoratets oppsiktsvekkende dokumentasjoner, og lagmannens riktig nok objektive, men samtidig inngående avhøring. Beviselighetene hopper seg opp og Quisling drives fra den ene rettrepost over i den neste etter hvert som de overvældende anklagematerialet legges fram.

Torsdag 23. august 1945

Lagretten avslører Quisling

For hver dag som går blir det mer og mer klart at Quisling ikke bare er en slagen mann, men enn absolutt ferdig mann for hvem ingen utvei mer står åpen. Avhørene av den tidligere storhet viser med all mulig klarhet at hans forsøk på forsvar bryter sammen overfor aktoratets oppsiktsvekkende dokumentasjoner, og lagmannens riktig nok objektive, men samtidig inngående avhøring. Beviselighetene hopper seg opp og Quisling drives fra den ene rettrepost over i den neste etter hvert som de overvældende anklagematerialet legges fram.

Har vi bare 1945 full kopi av det fra 50 år siden.

NATIONEN

Fredag 24. august 1945

- Jeg drikker ikke

Gårsdagens rettsmøte i Quisling-saken var igjen preget av voksende spenning og interesse. Ikke minst brakte sluttavhøringen av tiltalte en rekke opplysninger som er karakteristiske for de år vi har gjennomlevd og i særdeleshet for den mann og det partis virksomhet som rulles opp i denne sak.

Sluttavhøringen fortalte om tiltaltes og hans partis enorme pengeforbruk. I de siste fire månedene for kapitulasjonen løp regningen fra Vinmonopolet opp i 52 000 kroner.

- Jeg drikker ikke selv, erklærte Quisling i går.

Var den samme historien! Holdt opp med kunn-
skap i dag (om de samme ting/forløp) og historik-
erne kommet fram til andre konklusjoner!
Den 27/8.1995 R. S. GRUDE

NATIONEN

Mandag 21. august 1945
Forberedte tyskernes overfall
Tiltalen mot Vidkun Quisling er utvidet
Nye oppsiktsvekkende dokumenter viser at
Quisling forberedte tyskernes overfall på
Norge. Kongen og regjeringen skulle
settes ut av spill. Men Quisling erkjenne
seg ikke skyldig på noe punkt.

I det lagmann Erik Solem i gå
formiddag erklærte retten satt i de
gamle losjesal på Bankplassen begynte
den hittil største straffesak som noensin
ne har pågått, formentlig ikke bare her
landet, men i hele rettshistorien i Norden

Dette satte også sitt preg på begivenhe
ten etter hvert som det utviklet seg både
utenfor og på Bankplassen.

Myndighetene har da også tatt alle
forholdsregler for at sakens avvikling ska
skje både i så betryggende og så verdige
former som forenlig med rettsapparatet.
rettsstaten Norge.

NATIONEN

Quisling under nærgående krysseksaminasjon

Quisling advarte tyskerne mot å forsere Oslofjorden.

Onsdag 22. august 1945.

Quisling advarte tyskerne

Quisling advarte tyskerne mot å forsere Oslofjorden. Han foreslo i stedet landing med luftbårne tropper på Fornebu, Kjeller og Gardemoen. Det viser et avslørende dokument om forberedelsene av det tyske overfallet i 1940.

Det var i Quisling-saken i går at det ble lagt fram et oppsiktsvekkende promemoria fra reichsamtleiter Scheidt om Quisling samtaler med den tyske generalstab.

E.S. 24/8.1995:

Ringte NATIONEN i dag og
sa: - Det er O.K. å gi uttrykk
for ting/begreper under
krigen. Men: ikke det det som
ble sagt umiddelbart etter.

NATIONEN 50 ÅR I PERSPEKTIV 25 ÅR 10 ÅR

NATIONEN Landmannøppløst Dagutgåve ORGAN FOR NORGES BONDESTAND

Lørdag 11. august 1945:
«Tyskerarbeiderne»s forhold skal granskes.

NS-medlemmer og profitører som har drevet utilbørlig virksomhet i krigstiden skal miste stemmeretten sin i år, og de blir i disse dager strøket av manntallet. Denne meldingen, som Nationen brakte i går, er blitt mottatt med tilfredshet over alt. Det er rett og riktig at de som svek landet da det røynt på som verst, ikke får høve til å ta del i det offentlige liv, hverken ved sin stemmegivning eller på annen måte.

Spørsmålet om hvem som skal regnes til den unektelig noe ubestemte gruppe «profitører» blir imidlertid ikke så ganske enkelt å løse. For brakkebaronenes og de profesjonelle svartebørshandlernes vedkommende er saken klar, men den blir atskillig mer floket dersom en også skal granske tyskerarbeidernes forhold.

NATIONEN Landmannøppløst Dagutgåve ORGAN FOR NORGES BONDESTAND

I sentrum for media

Et stort antall av de tyske krigsforbryterne som ble dømt i Oslo-fjordens rettsprosess, ble fotografert mens de gikk gjennom de ulike salene i domstolbygningen. Bildene ble tatt av en tysk fotograf som hadde fått adgang til domstolbygningen gjennom sine forbindelser i den tyske okkupasjonsregjeringen.

Fredag 17. august 1945
Arne Sâtvedt dømt til døden.

Per Oppegaard slapp med livsfarlig fengsel og en bot på 10 000 kroner.

Dette var resultatet etter at prosedyren i Oppegaard - Sâtvedt-saken ble ferdig i formiddag.

Statsadvokaten nedla påstand om dødsstraff for begge de tiltalte gestapistene, og dessuten påstand om at hver tilpliktet å betale en bot til statskassen på 10 000 kroner og saksomkostninger.

Forsvareren som for størstedelen konsentrerte sitt forsvar om at tiltalte hadde vært utsatt for propaganda eller påvirkning, og for Oppegaards vedkommende det vanskelige miljø han hadde vokst opp i, nedla påstand om at tiltalte måtte bli å anse på mildeste måte.

NATIONEN 50 ÅR I PERSPEKTIV 25 ÅR 10 ÅR

NATIONEN Landmannøppløst Dagutgåve ORGAN FOR NORGES BONDESTAND

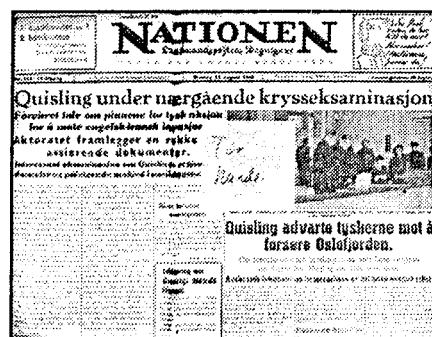
Lørdag 25. august 1945

Tyske vitner bekrefter
Quislings forræderske spill

Hagelin har i høy grad medvirket ved Quisling-regimets verste foretagender, og drev valutatransaksjoner for 25-30 000 pund i tiden for 9. april. Det vrimler av graverende vitneprov i retten.

Jo lenger retten kommer i sin behandling av Quislingsaken desto sterkere trer det fram hvor bunnsfordervet hele NS-bevegelsen er både i sitt utspring og slik den kommer til uttrykk gjennom dens ledende menn. Bildet er så utrolig fantastisk i sin heslighet at det vanskelig lar seg skildre.

De vitneprov som kanskje var de mest talende i går, var høffsjef Brochs utmerkede åpenbaring om den vandalisme som preget nazistenes «operasjoner» på Slotet, den bunnløse ynkelighet man ble stilt ansikt til ansikt med i «minister» Hagelins «vitneprov» og de avsløringer som dagens tyske vitner oppvartet med.

Onsdag 22. august 1945.

Quisling advarte tyskerne

Quisling advarte tyskerne mot å forsere Oslo-fjorden. Han foreslo i stedet landing med luftbårne tropper på Fornebu, Kjeller og Gardemoen. Det viser et avslørende dokument om forberedelsene av det tyske overfallet i 1940.

Det var i Quisling-saken i går at det ble lagt fram et oppsiktsvekkende promemoria fra reichsamtleder Scheidt om Quisling samtaler med den tyske generalstab.

NATIONEN

Torsdag 23. august 1945

Lagretten avslører Quisling

For hver dag som går blir det mer og mer klart at Quisling ikke bare er en slagen mann, men enn absolutt ferdig mann for hvem ingen utvei mer står åpen. Avhørene av den tidligere storhet viser med all mulig klarhet at hans forsøk på forsvar bryter sammen overfor aktorats oppsiktsvekkende dokumentasjoner, og lagmannens riktig nok objektive, men samtidig inngående avhøring. Beviselighetene hopper seg opp og Quisling drives fra den ene rettettpost over i den neste etter hvert som de overvældene anklagematerialet legges fram.

NATIONEN

Nr. 147 - 68. Årgang

Mandag 21. august 1945

Forberedte tyskernes overfall

Tiltalen mot Vidkun Quisling er utvidet. Nye oppsiktsvekkende dokumenter viser at Quisling forberedte tyskernes overfall på Norge. Kongen og regjeringen skulle settes ut av spill. Men Quisling erkjenner seg ikke skyldig på noe punkt.

I det lagmann Erik Solem i går formiddag erklærte retten satt i den gamle losjesal på Bankplassen begynte den hittil største straffesak som noensinne har pågått, formentlig ikke bare her i landet, men i hele rettshistorien i Norden.

Dette satte også sitt preg på begivenheten etter hvert som det utviklet seg både utenfor og på Bankplassen.

Myndighetene har da også tatt alle forholdsregler for at sakens avvikling skal skje både i så betryggende og så verdige former som forenlig med rettsapparatet i rettsstaten Norge.

Fredag 24. august 1945

- Jeg drikker ikke

Gårdsdagens rettsmøte i Quisling-saken var igjen preget av voksende spenning og interesse. Ikke minst brakte sluttavhøringen av tiltalte en rekke opplysninger som er karakteristiske for de år vi har gjennomlevd og i særdeleshet for den mann og det partis virksomhet som ruller opp i denne sak.

Sluttavhøringen fortalte om tiltaltes og hans partis enorme pengeforbruk. I de siste fire månedene før kapitulasjonen løp regningen fra Vinmonopolet opp i 52 000 kroner.

- Jeg drikker ikke selv, erklærte Quisling i går.

FREDAG 1. SEPTEMBER 1995 • 25

NATIONEN 50 ÅR I PERSPEKTIV 25 ÅR 10 ÅR

NATIONEN Landmannsoppløst Dagsavis ORGAN FOR NORGES BONDESTAND

NATIONEN Statsadvokat Schjødt krever dødsstraff i Quislingsaken

Lørdag 1. september 1945 Statsadvokat Schjødt krever dødsstraff i Quislingsaken

- Quislings forræderi er det mest ondardede i historien. Bevisene er så klare at all tvil må vike, sier statsadvokaten.

Men Quisling protesterer både mot dødsstraffen og rettergangsordningen.

Quislingsaken ble gjenopptatt i dag etter noen dagers avbrekk på grunn av legebehandling av Quisling. Det var tydelig at det var noe ekstra i saken i dag, idet hele forreste delen av salen var flombelyst fra store lamper i taket.

Aktor tok fatt på sin redegjørelse og sa blant annet:

-Ærede rett. Den bevisførsel som er lagt fram her bringer en rekke overordentlig viktige opplysninger. Det er blant annet klarlagt at forræderiet før 9. april var mer omfattende enn selv den mest mistenksomme på forhånd tenkte seg muligheten av. Det er klart at vi står overfor det mest omfattende og det mest ondardede landssvik som vårt land noen gang har sett.

NATIONEN 50 ÅR I PERSPEKTIV 25 ÅR 10 ÅR

NATIONEN Landmannsoppløst Dagsavis ORGAN FOR NORGES BONDESTAND

NATIONEN - Jeg gravde ned tonnene Omsorgslønn er viktig for oss det gjelder

Torsdag 6. september 1945

En ny Quisling i retten

Saken mot Vidkun Quisling ble tatt opp igjen i går etter nesten en ukes avbrytelse.

Den Quisling som møtte i retten i går var vidt forskjellig fra den Quisling som satt på tiltalebenken under første halvdel av forhandlingene. Hans reaksjoner under rettsforhandlingene i går er uten tvil et uhyre interessant studiemateriale for de sakyndige. Men også en legmann kan gjøre seg sine refleksjoner, når han blir stilt ansikt til ansikt med «føderen». Det er ingen tvil om at aktors påstand om dødsstraff under forrige rettsmøte har gjort et sterkt inntrykk på Quisling. Selvsagt kan han fremdeles bli indignert når man kommer inn på tiltalens forskjellige punkter, men det er likesom sordin over hele hans vesen. Han virker trett og det er noe håpløst over hele skikkelsen. Han tyr meget ofte til vannglasset og lommeterkleet er i flittig bruk.

NATIONEN 50 ÅR I PERSPEKTIV 25 ÅR 10 ÅR

NATIONEN Landmannsoppløst Dagsavis ORGAN FOR NORGES BONDESTAND

Tirsdag 11. september 1945

Quisling dømt til døden

Vidkun Abraham Lauritz Quisling ble i går dømt til døden i lagmannsretten. Tiltalte var blek, men fortrakk ikke en mine da lagmann Solem leste opp dommen.

Dødsdommen var enstemmig, men det var dissens på et par mindre punkter som ikke hadde betydning for avgjørelsen.

Det er allerede klart at Quisling anker til høyesterett både på grunn av straffeutmåling og lovanvendelse.

Samtidig forteller BBC en røverhistorie om at at det mandag ble gjort forsøk på å frigjøre Quisling fra Akershus Landsfengsel.

NATIONEN Landmannsoppløst Dagsavis ORGAN FOR NORGES BONDESTAND

NATIONEN London-konferansens

Onsdag 12. september 1945

Må hindre tysk kaos

Tyskland må gjenreises økonomisk. Det er det eneste som kan redde Europa fra en ny katastrofe, skriver den britiske pressen i forbindelse med London-konferansen der alle stormaktenes utenriksministre er samlet.

Stormaktene stiller for øvrig med en imponerende hær. Utenrikskommisær Molotov har, i tillegg til stedfortredende utenriksminister Vysjinski, 89 mann i ryggen, og den amerikanske utenriksministeren Byrnes er ikke stort dårligere.

Byrnes opplyser samtidig at spørsmål om atomenergi og atomvåpen ikke er tema på konferansen.

NATIONEN Landmannsoppløst Dagsavis ORGAN FOR NORGES BONDESTAND

NATIONEN FREDEN ER KOMMET TRAVLOP

Lørdag 29. september

2000 tyskerjenter kan anbringes på Hovedøya

Pressen hadde i går anledning til å være med på en befaring på Hovedøya til interneringsleiren som Helsedirektoratet har opprettet der for jentene som gikk med tyskerne.

Som interneringsleiren ser ut i dag frambyr den et lite oppløftende syn, og det var også meningen at vi skulle få se den nu ved overtagelsen og så om en par uker få komme tilbake og se resultatet etter istandsettelsen. Den er på en måte allerede tatt litt i bruk ved at en del jenter fra Ljanskollen er der og i full gang med å vaske og skure og hjelpe til med alt som skal utføres. Det er ca. 250 jenter, og mandag kommer 70 fra Hovelsåsen. Meningen er at der skal bli plass til ca. 2000.